

Židovi u Osijeku god. 1814.

Prema popisu građanskog pučanstva iz god. 1814. ima grad Osijek 24 Židova muškarca, i to 15 u donjem gradu, 9 u gornjem gradu, dok ih u Tvrđi i u novom gradu nije bilo. Kako su nam sačuvani i popisi pojedinih kućanstava imademo točne podatke i o ovim Židovima i o ženskim članovima njihovih porodica.

U donjem gradu živile su u 3 kuće 3 židovske porodice. U kući Ivana pl. Arva br. 169 stanovala je kao glava porodice Rozalija udova Singer sa 4 sina [David (rođ. 1791.), Marko (1797.), Josip (1800.), Samuel (1802.)], 3 kćeri (Terezija, Suzana, Magdalena) i nećakom Davidom Hershl (1798.) iz Srpskog Kozara u Baranji, svega dakle 9 osoba. U kući Ivana Raitha br. 171 stanovao je Franjo Hirt (1784.) sa ženom Julijanom i 2 malodobna sina [Aleksander (1808.) i Jakob (1810.)]. Zapisani su i Jakob (1794.), kočijaš iz Bonjhada, županija Tolna i Fridman Plumberg (1786.), uzgojitelj (instruktor) iz Pečuha, ali uz napomenu, da su odsutni. Kao sedma u kućanstvu dolazi služavka Ana bez ikakvih podataka. Treća židovska porodica stanovala je u kući Adama Mergenthalera br. 454 i sastojala se od 8 osoba. Glava porodice bio je inkvilin (stanar bez vlastite kuće) Leopold Kraus (1790.). Uz njega bila je žena Ana Marija, sin Ignac

Godina	Katolic:			Katolici			Katolici			Ukupno-Katolici			Pravoslavni			Protestanti			Židovi			U k u p n o		
	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli
	gor. grad			dol. grad			tvrd.																	
1700							70	21	8													70	21	8
94.							88	32	3													88	32	3
95.							89	36	2													89	36	2
96.							141	34	6													141	34	6
97.							177	39	6													177	39	6
98.							207	38	25													207	38	25
99.							238	35	13													238	35	13
1700							237	51	19													237	51	19
1.							240	40	9													240	40	9
2.							143	51	3													143	51	3
3.							124	24	6													124	24	6
4.							229	40	94													229	40	94
5.							207	28	163													207	28	163
6.							207	26	213													207	26	213
7.							168	41	213													168	41	213
8.							193	37	267													193	37	267
9.							153	55	298													153	55	298
1710.							154	35	203													154	35	203
11.							107	60	122													107	60	122
12.							143	46	212													143	46	212
13.							120	53	87													120	53	87
14.							94	38	153													94	38	153
15.							68	32	210													68	32	210
16.							62	32	166													62	32	166
17.							112	32	246													112	32	246
18.							105	38	257													105	38	257
19.							100	22	135													100	22	135
1720.							112	23	111													112	23	111
21.							121	11	87													121	11	87
22.							98	23	55													98	23	55
23.							114	21	80													114	21	80
24.							120	20	63													120	20	63
25.							91	15	62													91	15	62
26.							91	32	136													91	32	136
27.							89	14	299													89	14	299
28.							66	33	182													66	33	182
29.							83	19	101													83	19	101
1730.							72	33	130													72	33	130
31.							67	40	271													67	40	271
32.							88	27	248													88	27	248
33.							72	23	178													72	23	178
34.							90	33	222													90	33	222
35.	179	23	143	127	27	92	72	39	374	378	89	609										378	89	609
36.	154	53	172	118	17	69	80	27	88	352	97	329										352	97	329
37.	160	24	200	144	29	125	79	31	214	383	84	539										383	84	539
38.	141	32	301	116	30	147	74	27	467	331	89	915										331	89	915
39.	94	120	762	168	19	386	59	31	213	321	170	1361										321	170	1361
1740.	122	75	84	95	27	96	71	44	72	288	146	232										288	146	232
41.	113	47	96	104	33	72	50	38	65	267	118	233										267	118	233
42.	161	23	114	106	32	87	62	10	39	329	65	240										329	65	240
43.	127	30	183	108	31	103	65	28	130	290	89	416										290	89	416
44.	142	29	88	98	29	49	72	20	53	312	78	190										312	78	190
45.	136	26	83	91	23	31	60	17	37	287	66	151										287	66	151
46.	112	27	121	95	19	50	51	17	16	258	63	187										258	63	187
47.	124	32	137	97	28	66	47	20	39	268	80	242										268	80	242
48.	140	28	160	114	21	88	40	19	31	294	68	279										294	68	279
49.	107	38	168	134	25	72	38	21	113	279	84	353										279	84	353
1750.	146	54	105	111	32	56	54	13	145	311	99	306										311	99	306
51.	134	58	102	109	32	61	40	23	95	283	91	258										283	91	258
52.	129	20	136	111	24	82	72	34	122	312	88	340										312	88	340
53.	148	37	168	100	28	98	72	24	92	320	89	358										320	89	358
54.	182	30	145	117	25	99	55	16	55	354	80	299										354	80	299
55.	148	40	126	114	36	84	61	19	83	323	95	293										323	95	293
56.	150	42	117	100	31	80	70	20	145	320	93	342										320	93	342
57.	137	43	210	104	27	92	50	19	159	291	89	461										291	89	461
58.	141	34	222	92	31	140	51	28	327	284	93	689										284	93	689
59.	149	48	186	89	37	74	61	23	290	299	108	550										299	108	550
1760.	166	62	208	80	33	69	61	25	147	307	120	424										307	120	424
61.	167	42	127	112	28	33	65	26	98	344	96	258										344	96	258
62.	160	39	147	96	29	55	74	21	90	330	89	292	32	14	31							362	103	323
63.	155	34	173	109	23	73	70	10	90	334	67	336	53	10	48							357	77	384
64.	171	51	228	100	19	142	56	19	101	327	79	471	28	8	60							355	87	531
65.	159	53	151	89	25	88	50	18	108	298	96	347	51	12	30							340	108	572
66.	133	59	164	71	22	66	55	30	43	259	111	273	41	11	35							300	122	308
67.	148	52	168	84	28	107	78	27	151	310	107	424	44	8	63							354	115	487
68.	161	44	175	83	12	98	58	27	104	302	83	377	42	19	43							344	102	420
69.	167	41	127	93	32	86	104	28	113	364	101	326	34	10	30							398	111	356
1770.	147	44	131	101	36	91	83	30	92	331	110	314	35	13	13							366	123	327
71.	140	36	213	99	25	151	86	17	109	325	78	473	39	15	41							364	93	514
72.	153	47	154	108	36	100	86	20	137	347	103	411	59	19	38							406	122	419
73.	145	42	144	90	34	11																		

Godina	Katolici:			Katolici			Katolici			Ukupno-Katolici			Pravoslavni			Protestanti			Židovi			U k u p n o		
	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli	rođeni	vjenčani	umrli
	gor. grad			dol. grad			herceg																	
87	149	26	193	100	21	126	78	19	222	357	76	541	6	19					1			328	82	560
88	171	37	137	110	35	111	66	26	119	347	98	367	75	8	67				1			423	106	434
89	177	47	107	114	29	70	88	16	137	379	92	314	71	24	35				1			451	116	346
1800	180	45	121	127	32	85	64	29	256	371	106	462	72	17	47				4			447	123	509
1	173	40	190	76	28	119	82	13	119	331	81	428	83	16	69							394	99	495
2	179	37	121	126	42	95	60	23	96	365	102	272	83	16	69				5			453	118	341
3	163	41	177	92	31	107	64	15	63	319	87	347	82	11	76				5			406	98	423
4	156	43	164	98	23	139	58	16	67	312	82	370	73	31	123				10			395	113	493
5	138	44	175	98	32	102	69	13	112	326	89	389	73	20	74							399	109	463
6	161	43	129	86	38	104	73	25	121	350	104	334	87	18	68				5			412	122	422
7	172	39	120	98	22	82	70	18	97	340	79	299	71	34	84				6			417	113	383
8	160	48	182	92	36	99	82	19	210	367	83	388	80	18	62				2			434	141	405
9	182	36	117	103	28	61	86	29	115	338	113	396	94	28	69				3			355	110	637
1810	141	30	144	74	28	121	74	20	278	289	88	543	65	22	94				1			450	101	450
11	183	43	107	103	32	81	81	29	56	367	104	244	85	24	62				6			453	128	306
12	164	38	131	111	29	107	73	17	95	348	84	333	65	20	71				1			414	104	404
13	182	49	215	123	36	142	104	17	163	410	102	550	84	17	87				4			498	119	637
14	214	28	151	131	19	126	87	24	834	422	71	111	82	15	73				5			519	86	1184
15	171	22	128	138	28	119	96	14	139	405	64	386	71	24	62				3			479	88	448
16	150	35	132	123	22	101	58	10	133	328	76	366	88	14	54				6			422	90	420
17	140	38	164	102	35	113	70	19	52	312	92	329	69	22	79				5			376	114	399
18	171	33	130	106	24	109	60	34	57	357	91	296	69	20	71				2			498	111	567
19	163	38	185	120	30	113	76	14	75	359	82	373	77	15	82				8			444	97	455
1820	177	35	142	134	21	83	80	18	85	391	74	310	65	17	58				15			471	91	368
21	161	29	120	121	20	110	87	19	149	369	68	379	78	18	61				5			452	86	440
22	169	30	135	135	26	109	75	23	106	379	79	350	76	22	73				8			463	101	423
23	206	38	119	136	29	82	84	26	118	426	93	319	71	27	61				13			487	98	417
24	173	27	142	142	37	88	94	20	125	409	84	355	71	14	62				7			510	120	380
25	185	42	245	140	30	145	65	17	102	350	89	492	75	14	84				9			474	103	576
26	219	40	115	138	23	107	54	33	96	441	96	318	88	17	62				8			537	113	380
27	192	31	139	119	35	83	65	19	66	376	85	313	73	17	78				10			459	102	391
28	194	39	163	120	33	129	64	25	56	378	97	348	84	16	80				14			476	113	428
29	172	30	187	115	23	122	63	16	54	350	69	363	60	16	69				7			417	85	432
1830	182	38	259	136	33	175	69	18	88	387	89	522	80	18	92				9			476	107	613
31	161	32	176	128	36	157	72	22	94	361	90	457	60	16	110				7			428	106	567
32	194	38	182	122	41	101	60	14	64	376	93	347	69	18	62				10			463	111	409
33	204	40	165	161	29	116	72	21	56	437	99	337	69	26	67				8			514	125	404
34	196	55	170	134	42	152	75	21	49	405	119	371	83	32	88				6			494	151	459
35	224	46	191	144	35	139	58	23	69	426	104	399	87	18	92				11			524	122	491
36	206	42	238	165	45	147	73	26	92	444	113	577	83	23	108				8			555	126	585
37	206	42	116	161	50	135	78	30	65	445	122	416	79	18	80				10			540	140	490
38	206	34	142	179	34	115	92	19	42	577	87	299	81	20	55				14			672	107	354
39	214	41	150	180	24	104	93	29	80	437	94	334	79	11	61				13			526	105	395
1840	210	45	218	130	34	132	65	28	98	435	107	348	72	18	96				10			520	125	444
41	233	60	185	135	33	92	119	27	81	487	120	358	84	20	75				11			582	140	433
42	212	64	169	129	20	104	106	24	102	447	108	375	64	15	64				15			526	123	429
43	250	54	163	124	31	92	126	22	100	480	107	355	90	19	66				14			584	126	421
44	236	55	166	148	42	118	120	15	122	514	112	406	88	20	73				11			613	132	479
45	237	57	225	138	38	105	107	24	107	482	119	437	74	20	65				11			565	139	502
46	252	65	223	141	43	131	121	20	92	514	128	446	75	19	56				24			613	147	502
47	214	61	226	137	33	147	113	15	166	464	109	549	71	26	90				14			549	135	639
48	247	54	246	136	46	133	93	32	173	476	132	552	75	19	103				15			566	151	655
49	217	63	418	126	34	283	92	23	237	435	120	938	81	16	239				14			550	136	1277
1850	237	80	210	163	43	177	59	30	98	499	162	494	73	17	87				17			589	179	581
51	228	59	141	178	60	112	116	32	70	522	151	323	61	31	69				13			596	182	392
52	272	58	165	163	49	196	117	30	94	552	137	365	60	18	68				21	2	3	653	157	439
53	231	35	214	184	42	125	106	34	105	521	111	444	64	15	62				29	3	9	614	129	515
54	289	32	190	167	38	153	105	33	85	561	103	438	77	21	68				20	9	8	653	133	514
55	259	45	239	175	33	151	116	20	72	530	101	462	66	16	79				27	—	13	603	117	554
56	250	58	213	165	42	127	109	36	53	494	136	393	59	12	57				26	7	17	579	155	407
57	233	55	273	168	42	108	121	20	64	522	115	445	55	25	71				31	6	18	606	146	534
58	246	45	262	192	31	128	135	19	83	573	95	473	71	18	91				52	7	18	676	120	582
59	266	39	180	152	25	132	150	24	91	548	88	403	58	9	67				33	6	12	639	103	482
1860	235	35	180	180	48	117	137	27	108	552	110	385	67	10	61				23	3	11	642	123	437
61	192	71	221	184	55	145	118	27	112	494	153	478	63	15	70				24	9	16	571	187	564
62	254	53	174	180	52	119	134	25	114	568	130	407	60	20	55				29	13	23	667	163	485
63	271	46	253	171	46	200	134	39	96	576	131	549	59	15	91				34	19	17	669	165	

(1814.), kćeri Marija i Terezija, rođaci (affinis) Adam Kraus (1791.) i Josip Kraner (1802), no obojica su bili odsutni, prvi u baranjskoj, a drugi u bačkoj županiji. Konačno je tu bio neoženjeni kočijaš Leopold Hauser (1797.) iz Topole u Bačkoj. Odraslih muškaraca bilo je prema tome malo. Svega je dakle bilo u donjem gradu 23 Židova, od toga 15 muških, 8 ženskih.

U gornjem gradu bile su također 3 židovske porodice. U kući Terezije Floosz br. 78 živio je Jakob Lang (1771), žena mu Katarina, sinovi Leo (1809.), Mojsija (1810.) i Bernardo (1814.), kći Helena, Jakob Hodes (1774.) uzgojitelj (instruktor) iz grada Požuna, ali uz napomenu da je odsutan u Požunu, te služavka Ana Kuh, svega 8 osoba. U kući Tekle pl. Tayerer br. 100 stanovao je Samuel Pfaifer (1760), inkvilin, sa služavkom Juditom Fain i slugom (famulus) Natanom Löbl (1802.), u kući Ivana pl. Bujanovića br. 272 stanovao je inkvilin Josip Böhm (1760.) s kćerkom Katarinom. Kao samac živio je Mayer Vailer (1792.), neoženjeni konobar (Marquer) iz Novog Sada kod pipničara Antuna Loy u kući grofa Antuna Pejačevića br. 275, no postoji napomena, da je odsutan u Novom Sadu. Svega je dakle u gornjem gradu bilo 14 Židova, od toga 9 muških i 5 ženskih, odnosno u cijelom Osijeku bilo je god. 1814. 37 Židova.

Prigodom popisa pučanstva obavljenog koncem god. 1839. zapisano je u gornjem gradu 39 muškaraca Židova, a u donjem gradu 16.

Dr. K. Firingier